

moderne zorg op basis van traditie

Jaarrekening 2017

Stichting Prisma

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1.1 Jaarrekening 2017

1.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	3
1.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	4
1.1.3	Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2017	5
1.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
1.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	13
1.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	18
1.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	19
1.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	20
1.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	21
1.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	27
1.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	28
1.1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	29
1.1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	29
1.1.14	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	34
1.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	35
1.1.16	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	36
1.1.17	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	37
1.1.18	Vaststelling en goedkeuring	40

1.2 Overige gegevens

1.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	42
1.2.2	Nevenvestigingen	42
1.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42

1.1 JAARREKENING 2017

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	45.195.461	45.928.311
Financiële vaste activa	2	41.070	45.994
Totaal vaste activa		45.236.531	45.974.305
Vlottende activa			
Vorraden	3	1	1
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	446.089	93.759
Debiteuren en overige vorderingen	5	5.702.202	6.493.596
Liquide middelen	6	9.988.478	11.242.789
Totaal vlottende activa		16.136.770	17.830.145
Totaal activa		61.373.301	63.804.450
	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	7	45	45
Bestemmingsreserves		0	3.202.697
Bestemmingsfondsen		20.962.254	17.653.672
Algemene en overige reserves		5.928.464	5.819.637
Totaal groepsvermogen		26.890.763	26.676.051
Vorzieningen	8	9.637.383	11.127.952
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	10.445.760	11.327.590
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	14.399.395	14.672.857
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		14.399.395	14.672.857
Totaal passiva		61.373.301	63.804.450

1.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12	111.438.753	109.814.656
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	13	833.661	987.821
Overige bedrijfsopbrengsten	14	2.055.147	1.958.447
Som der bedrijfsopbrengsten		114.327.561	112.760.924
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	76.876.880	75.879.224
Afschrijvingen op vaste activa	16	4.829.461	4.899.903
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	312.320	243.078
Overige bedrijfskosten	18	31.600.838	32.077.126
Som der bedrijfslasten		113.619.500	113.099.331
BEDRIJFSRESULTAAT		708.062	-338.407
Financiële baten en lasten	19	-493.350	-402.677
RESULTAAT BOEKJAAR		214.712	-741.084
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2017 €	2016 €
Toevoeging/onttrekking:			
Bestemmingsreserve Innovatie/transitie/frictiekosten		-604.991	-869.525
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		710.876	106.410
Algemene/overige reserves		108.827	22.031
		214.712	-741.084

1.1.3 GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			450.562		-338.407
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	16	4.829.461		4.899.903	
- mutaties voorzieningen	8	-1.490.569		1.922.641	
- boekresultaten afstoting vaste activa	17	312.320		243.078	
			3.651.212		7.065.622
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	5	791.394		-1.363.170	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	4	-352.330		-126.657	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	-314.204		570.413	
			124.860		-919.414
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			4.226.633		5.807.801
Ontvangen interest	19	0		21.641	
Betaalde interest	19	-452.608		-373.102	
			-452.608		-351.461
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			3.774.026		5.456.340
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-4.404.007		-4.653.174	
Desinvesteringen materiële vaste activa	14	257.500		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-4.146.507		-4.653.174
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	9	0		6.000.000	
Aflossing langlopende schulden	9	-881.829		-881.829	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-881.829		5.118.171
Mutatie geldmiddelen			-1.254.311		5.921.337
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		11.242.789		5.321.452
Stand geldmiddelen per 31 december	6		9.988.478		11.242.789
Mutatie geldmiddelen			-1.254.311		5.921.337

Toelichting: Voor het kasstroomoverzicht is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

Het bedrijfsresultaat zoals gepresenteerd in dit kasstroomoverzicht wijkt met € 257.500 af van het bedrijfsresultaat dat is gepresenteerd in de resultatenrekening. Dit betreft het gerealiseerde positief resultaat op de verkoop van vaste activa in 2017. De met dit resultaat gepaard gaande inkomende kasstroom is niet opgenomen in het bedrijfsresultaat uit operationele activiteiten, maar in de kasstroom uit desinvesteringen van materiële vaste activa.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Prisma is statutair gevestigd te Waalwijk en is geregistreerd onder KvK-nummer 41100695. De stichting biedt zorg en ondersteuning aan cliënten met verstandelijke, lichamelijke en somatische beperkingen. Zorginstelling Stichting Prisma staat aan het hoofd van de Prisma-groep te Waalwijk.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Fouterstel

In het verleden is er geen afbouw van de PBL-uren verantwoord inzake de overgangsregeling 45 t/m 49 jaar (200 uur). Dit is gecorrigeerd in het boekjaar 2017 en heeft een vrijval van € 171.079 tot gevolg.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Prisma zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Prisma.

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Prisma zijn tevens opgenomen de entiteiten die tot de groep behoren. Dit betreffen de volgende entiteiten:

- Landpark Assisië B.V. te Waalwijk, 100% deelneming
- De Meent Brabant B.V. te Waalwijk, 100% deelneming
- Steengoed Brabant B.V. te Waalwijk, 100% deelneming
- Stichting Multipoli te Waalwijk, overwegende zeggenschap

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Verder is ook het groepshoofd Stichting Prisma aan te merken als verbonden partij.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Stichting Prisma zullen toevloeien en een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Prisma.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 0-5%
- Machines en installaties : 5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-33,33%.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting Prisma heeft geen aanwijzingen dat de materiële vaste activa onderhevig zijn aan een duurzame waardervermindering per 31 december 2017.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa waarvan het voornemen bestaat deze te verkopen, zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke externe taxateurs, uitgaande van verkoop in lege staat en kosten koper.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Gezien het karakter van de voorraden zijn deze gewaardeerd tegen € 1.

Leasecontracten

Stichting Prisma kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm. Bij Stichting Prisma is geen sprake van financial leases. Wel is sprake van operational leases, namelijk de huur van diverse gebouwen. De kosten hiervan zijn verwerkt als huurlasten onder de overige bedrijfskosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten. Al in de balans opgenomen financiële instrumenten worden eerst gewaardeerd tegen reële waarde daarna tegen de geamortiseerde kostprijs. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de rentevaste periode. De leningen worden zoveel mogelijk aangehouden tot het einde van de looptijd. Stichting Prisma maakt geen gebruik van derivaten.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening wegens arbeidsongeschiktheid betreft de verplichting van betaling arbeidsongeschiktheid tot en met het tweede ziektejaar inclusief transitievergoeding en eigen risicodragerschap. Bij de bepaling van de voorziening wordt rekening gehouden met de kans op arbeidsongeschiktheid afhankelijk van de periode dat een werknemer reeds ziek is. De verplichting is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen is gevormd voor de verplichting in de toekomst tot het betalen van uitkeringen in het kader van het 12,5-jarig, 25-jarig en 40-jarig jubileum en gratificatie bij pensioen. Bij de verplichting wordt rekening gehouden met de blijfkans van de medewerker. De verplichting is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+ en de jaarlijkse opbouw. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de pensioengerichtigde leeftijd. De verplichting is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening huisvesting

De voorziening huisvesting omvat twee onderdelen: onderhoud en verlieslatende contracten. De verplichting is gewaardeerd tegen contante waarde. De gehanteerde discontovoet is 5%.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening ORT vakantiedagen

De voorziening ORT over vakantiedagen is bepaald op basis van de verwachte nabetaling van ORT uren over wettelijke vakantie-uren over de periode 2011 tot en met 2015. In 2017 is een nieuwe CAO voor de gehandicaptenzorg vastgesteld. Uitkomst van de onderhandeling is dat (oud) medewerkers een compensatie van niet-genoten ORT ontvangen tijdens verlof over de periode 2012 tot en met 2015. Oud medewerkers hebben tot 1 april 2018 de mogelijkheid om zich aan te melden voor compensatie.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Prisma heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Prisma. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Prisma betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In februari 2018 bedroeg de dekkingsgraad 101,6%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Prisma heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Prisma heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

1.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

1.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	33.080.548	34.142.894
Machines en installaties	4.350.119	4.356.006
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	7.497.576	7.429.411
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	267.218	0
Totaal materiële vaste activa	45.195.461	45.928.311

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	45.928.311	46.413.193
Bij: investeringen	4.404.007	4.653.174
Af: afschrijvingen	4.824.537	4.894.978
Af: bijzondere waardeverminderingen	312.320	243.078
Boekwaarde per 31 december	45.195.461	45.928.311

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 1.1.8.

De waardeverminderingen betreffen de afboeking van de resterende boekwaarde van een aantal in 2017 gesloopte panden.

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Aanloopkosten	41.070	45.994
Totaal financiële vaste activa	41.070	45.994

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	45.994	50.919
Afschrijving aanloopkosten	-4.924	-4.925
Boekwaarde per 31 december	41.070	45.994

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.7.

De aanloopkosten zijn door de gewijzigde verslagleggingsregels vanaf 2007 opgenomen onder financiële vaste activa.

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Overige voorraden:	1	1
Totaal voorraden	1	1

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	93.759	0	93.759
Financieringsverschil boekjaar	0	0		446.089	446.089
Correcties voorgaande jaren	0	0	-7.126	0	-7.126
Betalingen/ontvangsten	0	0	-86.633	0	-86.633
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-93.759	446.089	352.330
Saldo per 31 december	0	0	0	446.089	446.089

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Stichting Prisma

c

c

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

31-dec-17	31-dec-16
€	€
446.089	93.759
0	0
446.089	93.759

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)
 Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

31-dec-17	31-dec-16
€	€
97.276.430	96.786.427
96.830.341	96.692.668
446.089	93.759

Totaal financieringsverschil

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

Vorderingen op debiteuren
 Overige vorderingen
 Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen
 Vooruitbetaalde bedragen
 Nog te ontvangen bedragen

31-dec-17	31-dec-16
€	€
3.515.402	4.550.666
196.202	384.620
0	206.205
1.426.072	1.199.518
564.526	152.587
5.702.202	6.493.596

Totaal debiteuren en overige vorderingen

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 337.000 (2016: € 95.000).

In de debiteuren en overige vorderingen is begrepen een bedrag van € 0 (2016: € 0) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

Bankrekeningen
 Kassen
 Deposito's

31-dec-17	31-dec-16
€	€
4.825.734	6.068.174
6.758	18.636
5.155.986	5.155.979
9.988.478	11.242.789

Totaal liquide middelen

In de liquide middelen zijn deposito's tot een bedrag van € 5.155.986 begrepen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

In de bankrekeningen zijn de saldi van de pre-debetcards ter waarde van € 422.704 (2016: € 343.513) inbegrepen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	0	3.202.697
Bestemmingsfondsen	20.962.254	17.653.672
Algemene en overige reserves	5.928.464	5.819.637
Totaal groepsvermogen	26.890.763	26.676.051

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	45	0	0	45

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Innovatie/transitie/frictiekosten	3.202.697	-604.991	-2.597.706	0
Totaal bestemmingsreserves	3.202.697	-604.991	-2.597.706	0

De bestemmingsreserve is destijds gevormd voor de reorganisatie in verband met 3% korting en voorgenomen innovaties. De korting van 3% heeft geen doorgang gevonden en gezien innovatie geen project meer is, maar onderdeel uitmaakt van de gewone bedrijfsvoering is de bestemmingsreserve opgeheven.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	17.653.672	710.876	2.597.706	20.962.254
Totaal bestemmingsfondsen	17.653.672	710.876	2.597.706	20.962.254

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemene reserves	5.819.637	108.827	0	5.928.464
Totaal algemene en overige reserves	5.819.637	108.827	0	5.928.464

De algemene reserve van Stichting Prisma heeft zijn oorsprong in Stichting Accent. Met de fusie met Stichting Assisië is hierdoor een algemene reserve bij Stichting Prisma ontstaan.

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening PBL	5.342.531	577.334	106.774	171.079	5.642.012
Voorziening uitgestelde beloning	525.425	362.417	77.412	0	810.430
Voorziening arbeidsongeschiktheid	939.570	388.257	409.446	0	918.381
Voorziening huisvesting	2.788.412	0	392.852	129.000	2.266.560
Voorziening ORT	1.532.014	0	668.858	863.156	0
Totaal voorzieningen	11.127.952	1.328.008	1.655.342	1.163.235	9.637.383

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.134.880
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.502.503
hiervan > 5 jaar	499.291

De voorzieningen zijn toegelicht bij de waarderingsgrondslagen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	10.445.760	11.327.590
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10.445.760	11.327.590

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	12.209.419	6.851.247
Bij: nieuwe leningen	0	6.000.000
Af: aflossingen	881.829	641.828
Stand per 31 december	11.327.589	12.209.419
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	881.829	881.829
Stand langlopende schulden per 31 december	10.445.760	11.327.590

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	881.829	881.829
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	10.445.760	11.327.590
hiervan > 5 jaar	7.372.226	8.140.614

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen bij de ABN AMRO bank N.V. luiden als volgt:

- bankhypotheek, 1e rang, gevestigd op de registergoederen van het project Landpark Assisië;
- pandrecht op de goederen zoals beschreven in artikel 24 van de Algemene Bankvoorwaarden.
- pandrecht op de machines en installaties.

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	3.701.746	4.202.530
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	881.829	881.829
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.349.579	2.710.307
Schulden terzake pensioenen	389.920	1.050.675
Nog te betalen salarissen	700.261	663.362
Nog te betalen kosten/overige schulden	1.231.191	1.267.742
Vakantiegeld	2.403.049	2.365.944
Vakantiedagen	1.741.820	1.530.468
Totaal overige kortlopende schulden	14.399.395	14.672.857

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 € 8,0 miljoen (2016: EUR 8,0 miljoen) en de rente eenmaands gemiddelde EURIBOR plus markttoeslag Euribor 0,25%, individuele toeslag 0,75% en een bereidsstellingsprovisie van 0,50%.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij ABN AMRO Bank N.V. en luiden als volgt:

- bankhypotheek, 1e rang, gevestigd op de registergoederen van het project Landpark Assisië;
- pandrecht op de goederen zoals beschreven in artikel 24 van de Algemene Bankvoorwaarden.

Onder de belastingen en premies sociale verzekeringen is een bedrag van € 38.458 aan BTW opgenomen.

Verloopoverzicht investeringsruimte trekkingsrechten

	2017	2016
	€	€
Nog niet betaalde investeringsruimte per 1 januari	18.660.164	18.539.396
Bij: indexering niet-bestede investeringsruimte	397.461	57.509
Bij: investeringsruimte verslagjaar	64.556	63.259
Af: investeringen verslagjaar	0	0
Beschikbare investeringsruimte 31 december	19.122.181	18.660.164

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 6,5 miljoen, voor de komende 5 jaar € 24,0 miljoen en daarna € 9,0 miljoen. De resterende looptijd van de huurcontracten bedraagt gemiddeld 4,76 jaar.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Gestelde zekerheden bij leningen

Zoals in het overzicht langlopende schulden is aangegeven zijn gestelde zekerheden een hypotheek, pari passu verklaring en negatieve hypotheekverklaring.

Garantiestellingen	31-dec-17 €	31-dec-16 €
SPE III Snijders B.V.	54.589	54.589
Euro Recrea Vastgoed B.V.	0	34.034
Stichting Beheer Maaswijk	25.000	25.000
Totaal	<u>79.589</u>	<u>113.623</u>

Prisma stelt zich garant voor de continuïteit van Landpark Assisië B.V en Stichting Multipoli.

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
- aanschafwaarde	54.830.438	6.599.131	19.447.961	0	80.877.530
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	20.687.544	2.243.125	12.018.550	0	34.949.219
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>34.142.894</u>	<u>4.356.006</u>	<u>7.429.411</u>	<u>0</u>	<u>45.928.311</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	1.473.063	310.959	2.352.767	267.218	4.404.007
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	2.259.064	316.137	2.249.336	0	4.824.537
- bijzondere waardeverminderingen	276.345	709	35.266	0	312.320
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	885.059	749	4.417.751	0	5.303.559
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	885.059	749	4.417.751	0	5.303.559
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.062.346</u>	<u>-5.887</u>	<u>68.165</u>	<u>267.218</u>	<u>-732.850</u>
Stand per 31 december 2017					
- aanschafwaarde	55.418.442	6.909.341	17.382.977	267.218	79.977.978
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	22.337.894	2.559.222	9.885.401	0	34.782.517
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>33.080.548</u>	<u>4.350.119</u>	<u>7.497.576</u>	<u>267.218</u>	<u>45.195.461</u>
Afschrijvingspercentage	0-5%	5,0%	10-33,33%	0,0%	

1.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	<u>Aanloopkosten</u>	<u>Totaal</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	45.994	45.994
Afschrijving aanloopkosten	-4.924	-4.924
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>41.070</u>	<u>41.070</u>

BIJLAGE

1.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos-sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ABNAMRO	1-aug-88	3.403.352	30	onderhands	5,60%	226.889	0	113.445	113.444	0	1	lineair	113.444	geen
Aegon	18-apr-93	313.108	40	onderhands	3,03%	133.072	0	7.828	125.244	86.106	16	lineair	7.828	rijksgarantie
NWB	1-dec-93	822.250	40	onderhands	3,03%	349.458	0	20.556	328.902	226.121	16	lineair	20.557	rijksgarantie
ABNAMRO	17-dec-07	10.000.000	20	onderhands	5,15%	5.500.000	0	500.000	5.000.000	2.500.000	10	lineair	500.000	neg. hyp. + pari passu
ABNAMRO	25-nov-16	6.000.000	25	onderhands	2,58%	6.000.000	0	240.000	5.760.000	4.560.000	24	lineair	240.000	hypotheek
Totaal						12.209.419	0	881.829	11.327.590	7.372.226			881.829	

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	97.269.304	96.786.427
Opbrengsten Jeugdwet	3.629.474	3.036.215
Opbrengsten Wmo	6.405.022	6.195.749
Opbrengsten ZVW	1.556	0
Overige zorgprestaties	4.133.397	3.796.265
Totaal	111.438.753	109.814.656

De opbrengst wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is hoger door een toename van de geleverde zorg. Het jaar 2017 is het derde jaar na de transitie en er is een groei zichtbaar in de omzet Jeugdwet en WMO. In 2017 is het aantal cliënten met ruim 10% gestegen. De groei is met name binnen de bestaande contracten gerealiseerd.

13. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	337.299	510.866
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	159.369	169.117
Overige Rijkssubsidies	38.853	73.238
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	80.871	99.220
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	40.357	40.000
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	176.912	95.380
Totaal	833.661	987.821

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Overige dienstverlening	1.444.651	1.610.572
Overige opbrengsten	610.497	347.875
Totaal	2.055.147	1.958.447

De stijging van de overige opbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van onroerend goed.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Lonen en salarissen	56.131.497	54.357.675
Sociale lasten	9.452.267	8.730.219
Pensioenpremies	4.558.861	4.528.626
Andere personeelskosten:		
Andere personeelskosten	2.852.651	2.506.325
Dotaties en vrijval voorzieningen	-1.167.212	2.351.194
Subtotaal	71.828.062	72.474.039
Personeel niet in loondienst	5.048.818	3.405.185
Totaal personeelskosten	<u>76.876.880</u>	<u>75.879.224</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Stichting Prisma	1.353	1.348
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.353</u>	<u>1.348</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

De stijging van de lonen en salarissen wordt veroorzaakt door de loonsverhoging van 1,3% per 1 oktober 2017, eenmalig uitkering van 0,8%, de compensatie ORT over de vakantiedagen en de ontslagvergoedingen. Daarnaast is er meer personeel niet in loondienst ingezet in 2017.

16. Afschrijvingen op vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Afschrijvingen:		
- financiële vaste activa	4.924	4.925
- materiële vaste activa	4.824.536	4.894.978
Totaal afschrijvingen	<u>4.829.461</u>	<u>4.899.903</u>

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	312.320	243.078
Totaal	<u>312.320</u>	<u>243.078</u>

De bijzondere waardeverminderingen hebben betrekking op de sloop van een aantal panden.

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.846.982	7.033.979
Algemene kosten	9.730.625	9.608.990
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	4.390.794	3.949.967
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	2.146.843	2.072.666
- Energiekosten gas	782.254	883.343
- Energiekosten stroom	787.170	790.310
- Energie transport en overig	107.097	111.218
Subtotaal	<u>3.823.364</u>	<u>3.857.537</u>
Huur en leasing	7.342.140	7.627.099
Dotaties en vrijval voorzieningen	-533.068	-446
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>31.600.838</u></u>	<u><u>32.077.126</u></u>

De stijging van de patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor geneesmiddelen.

De daling van de huur en leasing is het gevolg van het opzeggen van een aantal huurcontracten.

De onttrekking van de voorziening huisvesting is verantwoord onder de dotaties en vrijval voorzieningen.

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	164	3.359
Resultaat deelnemingen	0	12.124
Subtotaal financiële baten	<u>164</u>	<u>15.483</u>
Rentelasten	-493.514	-418.160
Subtotaal financiële lasten	<u>-493.514</u>	<u>-418.160</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-493.350</u></u>	<u><u>-402.677</u></u>

De hogere rentelasten worden voornamelijk veroorzaakt doordat per 25 november 2016 een nieuwe lening van € 6.000.000 is aangegaan.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

20. Wet normering topinkomens (WNT)

WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Prisma

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Prisma van toepassing zijnde regelgeving:
Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Prisma is € 166.000 (klasse IV). De indeling is gebaseerd op het aantal punten van 10. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	J. de Bruin	drs. J.J.M. de Bruijn
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	166.000	166.000
Beloning	153.644	149.843
Belastbare onkostenvergoedingen	-	1.754
Beloningen betaalbaar op termijn	11.074	11.044
Subtotaal	164.718	162.641
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	164.718	162.641
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	1
Beloning	153.644	129.697
Belastbare onkostenvergoedingen	-	2.540
Beloningen betaalbaar op termijn	10.817	10.765
Totaal bezoldiging 2016	164.461	143.002

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	drs. L.J.J. van Nistelrooij	drs. P. Holtrop
Functiegegevens	Voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	24.900	16.600
Beloning	12.000	9.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	427
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal	12.000	9.427
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	12.000	9.427
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	12.000	9.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2016	12.000	9.000
	dr. J.W.G. Meijer	drs. F.J. Muller
Functiegegevens	Vice-voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	16.600	16.600
Beloning	10.938	9.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal	10.938	9.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	10.938	9.000
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	9.000	9.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2016	9.000	9.000

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	ir. J. Kuppens MMO	mr. C.A. Poortenaar
Functiegegevens	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	16.600	16.600
Beloning	9.000	9.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal	<u>9.000</u>	<u>9.000</u>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	<u><u>9.000</u></u>	<u><u>9.000</u></u>
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/4 - 31/12	
Beloning	6.750	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2016	<u><u>6.750</u></u>	<u><u>-</u></u>

21. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	64.473	60.171
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	30.250	29.369
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	19.735	0
Totaal honoraria accountant	<u><u>114.458</u></u>	<u><u>89.540</u></u>

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 20.

1.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	40.653.492	41.386.342
Financiële vaste activa	2	4.617.961	4.623.306
Totaal vaste activa		<u>45.271.452</u>	<u>46.009.648</u>
Viottende activa			
Vorraden	3	1	1
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	446.089	93.759
Debiteuren en overige vorderingen	5	5.713.520	6.506.107
Liquide middelen	6	9.942.105	11.194.935
Totaal viottende activa		<u>16.101.715</u>	<u>17.794.802</u>
Totaal activa		<u><u>61.373.167</u></u>	<u><u>63.804.450</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	7		
Kapitaal		45	45
Bestemmingsreserves		0	3.202.697
Bestemmingsfondsen		20.962.254	17.653.672
Algemene en overige reserves		5.928.464	5.819.637
Totaal eigen vermogen		<u>26.890.764</u>	<u>26.676.051</u>
Voorzieningen	8	9.640.429	11.127.952
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	10.445.760	11.327.590
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	14.396.214	14.672.857
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>14.396.214</u>	<u>14.672.857</u>
Totaal passiva		<u><u>61.373.167</u></u>	<u><u>63.804.450</u></u>

1.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12	111.438.753	109.814.656
Subsidies	13	833.661	987.821
Overige bedrijfsopbrengsten	14	2.057.547	1.958.447
Som der bedrijfsopbrengsten		114.329.961	112.760.924
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	76.876.880	75.879.224
Afschrijvingen op vaste activa	16	4.829.461	4.899.903
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	312.320	243.078
Overige bedrijfskosten	18	31.783.642	32.266.105
Som der bedrijfslasten		113.802.304	113.288.310
BEDRIJFSRESULTAAT		527.657	-527.386
Financiële baten en lasten	19	-312.945	-213.698
RESULTAAT BOEKJAAR		214.712	-741.084
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve Innovatie/transitie/frictiekosten		-604.991	-869.525
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		710.876	106.410
Algemene/overige reserves		108.827	22.031
		214.712	-741.084

1.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING**1.1.12.1 Algemeen**

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening komen overeen met de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening, waarnaar wordt verwezen.

1.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA**1. Materiële vaste activa**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	28.538.578	29.600.925
Machines en installaties	4.350.119	4.356.006
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	7.497.576	7.429.411
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	267.218	0
Totaal materiële vaste activa	40.653.492	41.386.342
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	41.386.342	41.871.224
Bij: investeringen	4.404.007	4.653.174
Af: afschrijvingen	4.824.537	4.894.978
Af: bijzondere waardeverminderingen	312.320	243.078
Boekwaarde per 31 december	40.653.492	41.386.342

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.14.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 1.1.16.

De waardeverminderingen betreffen de afboeking van de resterende boekwaarde van de gesloopte panden.

2. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	34.921	35.343
Vorderingen op groepsmaatschappijen	4.541.969	4.541.969
Aanloopkosten	41.070	45.994
Totaal financiële vaste activa	4.617.961	4.623.306
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	4.623.306	4.628.365
Resultaat deelnemingen	-10.243	-134
In mindering op rekening-courant/voorziening	9.822	0
Afschrijving aanloopkosten	-4.924	-4.925
Boekwaarde per 31 december	4.617.961	4.623.306

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.15.

De aanloopkosten zijn door de gewijzigde verslagleggingsregels vanaf 2007 opgenomen onder de financiële vaste activa.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Landpark Assisië B.V.	Beheer onroerend goed	18.000	100%	-88.899	-4.375
De Meent B.V.	Faciliteren van zorg	18.000	100%	17.460	-212
Steengoed Brabant B.V.	Het exploiteren van onroerende	18.000	100%	17.460	-212
Zeggenschapsbelangen:					
Stichting Multipoli	Faciliteren van zorg			-5.445	-5.445

1.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Overige voorraden	1	1
Totaal voorraden	1	1

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	93.759	0	93.759
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	446.089	446.089
Correcties voorgaande jaren	0	0	-7.126	0	-7.126
Betalingen/ontvangsten	0	0	-86.633	0	-86.633
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-93.759	446.089	352.330
Saldo per 31 december	0	0	0	446.089	446.089

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Stichting Prisma c c c a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	446.089	93.759
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	446.089	93.759

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	97.276.430	96.786.427
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	96.830.341	96.692.668
Totaal financieringsverschil	446.089	93.759

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	3.515.402	4.550.666
Overige vorderingen	196.202	384.620
Vorderingen op groepsmaatschappijen	11.317	12.511
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	206.205
Vooruitbetaalde bedragen	1.426.072	1.199.518
Nog te ontvangen bedragen	564.526	152.587
Totaal debiteuren en overige vorderingen	5.713.520	6.506.107

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 337.000 (2016: € 95.000).

In de debiteuren en overige vorderingen is begrepen een bedrag van € 0 (2016: € 0) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	4.779.361	6.020.320
Kassen	6.758	18.636
Deposito's	5.155.986	5.155.979
Totaal liquide middelen	9.942.105	11.194.935

In de liquide middelen zijn deposito's tot een bedrag van € 5.155.986 begrepen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

In de bankrekeningen zijn de saldi van e pre-debetcards ter waarde van € 422.704 (2016: € 343.513) inbegrepen.

1.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	0	3.202.697
Bestemmingsfondsen	20.962.254	17.653.672
Algemene en overige reserves	5.928.464	5.819.637
Totaal eigen vermogen	26.890.763	26.676.051

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	45	0	0	45

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Innovatie/ transitie/ frictiekosten	3.202.697	-604.991	-2.597.706	0
Totaal bestemmingsreserves	3.202.697	-604.991	-2.597.706	0

De bestemmingsreserve is destijds gevormd voor de reorganisatie in verband met 3% korting en voorgenomen innovaties. De korting van 3% heeft geen doorgang gevonden en gezien innovatie geen project meer is, maar onderdeel uitmaakt van de gewone bedrijfsvoering is de bestemmingsreserve opgeheven.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	17.653.672	710.876	2.597.706	20.962.254
Totaal bestemmingsfondsen	17.653.672	710.876	2.597.706	20.962.254

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemene reserves	5.819.637	108.827	0	5.928.464
Totaal algemene en overige reserves	5.819.637	108.827	0	5.928.464

De algemene reserve van Stichting Prisma heeft zijn oorsprong in Stichting Accent. Met de fusie met Stichting Assisië is hierdoor een algemene reserve bij Stichting Prisma ontstaan.

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening PBL	5.342.531	577.334	106.774	171.079	5.642.012
Voorziening uitgestelde beloningen	525.425	362.417	77.412	0	810.430
Voorziening arbeidsongeschiktheid	939.570	388.257	409.446	0	918.381
Voorziening huisvesting	2.788.412	0	392.852	129.000	2.266.560
Voorziening ORT	1.532.014	0	668.858	863.156	0
Voorziening deelneming	0	3.046	0	0	3.046
Totaal voorzieningen	11.127.952	1.328.008	1.655.342	1.163.235	9.640.429

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.136.151
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.504.278
hiervan > 5 jaar	499.291

De voorzieningen zijn toegelicht bij de waarderingsgrondslagen.

1.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken		
Overige langlopende schulden	10.445.760	11.327.590
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10.445.760	11.327.590

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	12.209.419	6.851.247
Bij: nieuwe leningen	0	6.000.000
Af: aflossingen	881.829	641.828
Stand per 31 december	11.327.590	12.209.419
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	881.829	881.829
Stand langlopende schulden per 31 december	10.445.760	11.327.590

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	881.829	881.829
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	10.445.760	11.327.590
hiervan > 5 jaar	7.372.226	8.140.614

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij de ABN AMRO Bank N.V. luiden als volgt:

- bankhypotheek, 1e rang, gevestigd op de registergoederen van het project Landpark Assisië;
- pandrecht op de goederen zoals beschreven in artikel 24 van de Algemene Bankvoorwaarden.

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	3.701.746	4.202.530
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	881.829	881.829
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.349.579	2.710.307
Schulden terzake pensioenen	389.920	1.050.675
Nog te betalen salarissen	700.261	663.362
Nog te betalen kosten/overige schulden	1.228.010	1.267.742
Vakantiegeld	2.403.049	2.365.944
Vakantiedagen	1.741.820	1.530.468
Totaal overige kortlopende schulden	14.396.214	14.672.857

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 € 8,0 miljoen (2016: EUR 8,0 miljoen) en de rente eenmaands gemiddelde EURIBOR plus markttoeslag Euribor 0,25%, individuele toeslag 0,75% en een bereidsstellingsprovisie van 0,50%.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij ABN AMRO Bank N.V. en luiden als volgt:

- bankhypotheek, 1e rang, gevestigd op de registergoederen van het project Landpark Assisië;
- pandrecht op de goederen zoals beschreven in artikel 24 van de Algemene Bankvoorwaarden.

Onder de belastingen en premies sociale verzekeringen is een bedrag van € 38.458 aan BTW opgenomen.

11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verloopoverzicht investeringsruimte trekkingsrechten

	2017	2016
	€	€
Nog niet betaalde investeringsruimte per 1 januari	18.660.164	18.539.396
Bij: indexering niet-bestede investeringsruimte	397.461	57.509
Bij: investeringsruimte verslagjaar	64.556	63.259
Af: investeringen verslagjaar	0	0
Beschikbare investeringsruimte 31 december	19.122.181	18.660.164

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 6,5 miljoen, voor de komende 5 jaar € 24,0 miljoen en daarna € 9,0 miljoen. De resterende looptijd van het(de) huurcontract(en) bedraagt 4,76 jaar.

1.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Gestelde zekerheden bij leningen

Zoals in het overzicht langlopende schulden is aangegeven zijn gestelde zekerheden een hypotheek, pari passu verklaring en negatieve hypotheekverklaring.

Garantiestellingen	31-dec-17 €	31-dec-16 €
SPE III Snijders B.V.	54.589	54.589
Euro Recrea Vastgoed B.V.	0	34.034
Stichting Beheer Maaswijk	25.000	25.000
Totaal	79.589	113.623

Prisma stelt zich garant voor de continuïteit van Landpark Assisië B.V en Stichting Multipoli.

1.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
- aanschafwaarde	50.288.469	6.599.131	19.447.961	0	76.335.561
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	20.687.544	2.243.125	12.018.550	0	34.949.219
Boekwaarde per 1 januari 2017	29.600.925	4.356.006	7.429.411	0	41.386.342
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	1.473.063	310.959	2.352.767	267.218	4.404.007
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	2.259.064	316.137	2.249.336	0	4.824.537
- bijzondere waardeverminderingen	276.346	709	35.266	0	312.320
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					0
.aanschafwaarde	885.059	749	4.417.751	0	5.303.559
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	885.059	749	4.417.751	0	5.303.559
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-1.062.347	-5.887	68.165	267.218	-732.850
Stand per 31 december 2017					
- aanschafwaarde	50.876.473	6.909.341	17.382.977	267.218	75.436.009
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	22.337.895	2.559.222	9.885.401	0	34.782.517
Boekwaarde per 31 december 2017	28.538.578	4.350.119	7.497.576	267.218	40.653.492
Afschrijvingspercentage	0-5%	5,0%	10-33,33%	0,0%	

1.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Aanloopkosten	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	35.343	4.541.969	45.994	4.623.306
Resultaat deelnemingen	-10.243			-10.243
In mindering op rekening-courant/voorziening	9.822			9.822
Afschrijving aanloopkosten			-4.924	-4.924
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>34.921</u>	<u>4.541.969</u>	<u>41.070</u>	<u>4.617.961</u>

BIJLAGE

1.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ABNAMRO	1-aug-88	3.403.352	30	onderhands	5,60%	226.889	0	113.445	113.444	-	1	lineair	113.444	geen
Aegon	18-apr-93	313.108	40	onderhands	3,03%	133.072	0	7.828	125.244	86.106	16	lineair	7.828	rijksgarantie
NWB	1-dec-93	822.250	40	onderhands	3,03%	349.458	0	20.556	328.902	226.121	16	lineair	20.557	rijksgarantie
ABNAMRO	17-dec-07	10.000.000	20	onderhands	5,15%	5.500.000	0	500.000	5.000.000	2.500.000	10	lineair	500.000	neg. hyp. + pari passu
ABNAMRO	25-nov-16	6.000.000	25	onderhands	2,58%	6.000.000	0	240.000	5.760.000	4.560.000	24	lineair	240.000	hypotheek
Totaal						12.209.419	0	881.829	11.327.590	7.372.226			881.829	

1.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	97.269.304	96.786.427
Opbrengsten Jeugdwet	3.629.474	3.036.215
Opbrengsten Wmo	6.405.022	6.195.749
Opbrengsten ZVW	1.556	0
Overige zorgprestaties	4.133.397	3.796.265
Totaal	111.438.753	109.814.656

De opbrengst wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is hoger door een toename van de geleverde zorg. Het jaar 2017 is het derde jaar na de transitie en er is een groei zichtbaar in de omzet Jeugdwet en WMO. In 2017 is het aantal cliënten met ruim 10% gestegen. De groei is met name binnen de bestaande contracten gerealiseerd.

13. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	337.299	510.866
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	159.369	169.117
Overige Rijkssubsidies	38.853	73.238
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	80.871	99.220
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	40.357	40.000
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	176.912	95.380
Totaal	833.661	987.821

14. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Overige dienstverlening	1.444.651	1.610.572
Overige opbrengsten	612.897	347.875
Totaal	2.057.547	1.958.447

De stijging van de overige opbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van onroerend goed.

1.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Lonen en salarissen	56.131.497	54.357.675
Sociale lasten	9.452.267	8.730.219
Pensioenpremies	4.558.861	4.528.626
Andere personeelskosten:		
Andere personeelskosten	2.852.651	2.506.325
Dotaties en vrijval voorzieningen	-1.167.212	2.351.194
Subtotaal	71.828.062	72.474.039
Personeel niet in loondienst	5.048.818	3.405.185
Totaal personeelskosten	76.876.880	75.879.224
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	1.353	1.348
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	1.353	1.348
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

De stijging van de lonen en salarissen wordt veroorzaakt door de loonsverhoging van 1,3% per 1 oktober 2017, eenmalig uitkering van 0,8%, de compensatie ORT over de vakantiedagen en de ontslagvergoedingen. Daarnaast is er meer personeel niet in loondienst ingezet in 2017.

20. Afschrijvingen op vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Afschrijvingen:		
- financiële vaste activa	4.924	4.925
- materiële vaste activa	4.824.537	4.894.978
Totaal afschrijvingen	4.829.461	4.899.903

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	312.320	243.078
Totaal	312.320	243.078

De bijzondere waardeverminderingen hebben betrekking op de sloop van een aantal panden.

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.846.982	7.032.958
Algemene kosten	9.723.430	9.608.990
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	4.390.794	3.949.967
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	2.146.843	2.072.666
- Energiekosten gas	782.254	883.343
- Energiekosten stroom	787.170	790.310
- Energie transport en overig	107.097	111.218
Subtotaal	3.823.364	3.857.537
Huur en leasing	7.532.140	7.817.099
Dotaties en vrijval voorzieningen	-533.068	-446
Totaal overige bedrijfskosten	31.783.642	32.266.105

De stijging van de patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor geneesmiddelen. De daling van de huur en leasing is het gevolg van het opzeggen van een aantal huurcontracten.

De onttrekking van de voorziening huisvesting is verantwoord onder de dotaties en vrijval voorzieningen.

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Rentebaten	190.019	193.213
Rentebaten groepsmaatschappijen	0	12.124
Resultaat deelnemingen	-10.244	-875
Subtotaal financiële baten	179.775	204.462
Rentelasten	-492.720	-418.160
Subtotaal financiële lasten	-492.720	-418.160
Totaal financiële baten en lasten	-312.945	-213.698

De hogere rentelasten worden voornamelijk veroorzaakt doordat per 25 november 2016 een nieuwe lening van € 6.000.000 is aangegaan.

1.1.18 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Prisma heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 8 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Prisma heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 25 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nieuw licht werpen op de feitelijke situatie per 31 december 2017.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

De heer J. de Bruin
voorzitter Raad van Bestuur

W.G.

De heer drs. J.J.M. de Bruijn
lid Raad van Bestuur

W.G.

De heer drs. L.J.J. van Nistelrooij
voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

De heer dr. J.W.G. Meijer
vice-voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

De heer drs. F.J. Muller
lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw mr. C.A. Poortenaar
lid Raad van Toezicht

W.G.

De heer drs. P. Holtrop
lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw ir. J. Kuppens MMO
lid Raad van Toezicht

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling resultaatbestemming opgenomen.

1.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Prisma heeft diverse nevenvestigingen.

1.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant